

Ročník: 96 | číslo: 52 | 25. prosince 2016 | Cena: 10 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

EDITORIAL

V knížce od Eduarda Martina „Je tu přece Ježíšek“ je nádherný příběh o tom, jak se jistá maminka rozhodla svému dítěti odhalit onu krutou „dospělou“ pravdu, že dárky nenosí Ježíšek, ale že si je dávají lidé sami, pro radost. Dlouho váhala, ale nechtěla, aby se o tom dítě dozvědělo nějakým nešetrným způsobem, třeba od jiných dětí ve školce. Tolik se obávala, jaké zklamání a smutek tím způsobí... Jaký byl její údiv nad prostou reakcí chlapečka – „Aha.“ „Co aha?“ „Aha.“ „Ty se nedivíš?“ „Ne.“ „Ne?????“ „Ne, proč bych se měl divit? Prostě mi dárky dává Ježíšek a nosíš mi je ty. Ne ti anděličkové. To je přece jedno, kdo mi ty dárky od Ježíška o Vánocích dá pod stromeček, ne?...“ Polkla jsem – Ale ano, vlastně je to pravda...“

Maminka v dalším vyprávění popisuje, jak onu noc nespala a přemýšlela o darech, které sama v životě dostala – o lidech, které milovala, o rodině, o svých přátelích – a jak si uvědomila, že dítě má vlastně pravdu, že nezáleží, kdo jaký dárek položil pod stromeček, ale že hlavní je ten, kdo rozhodl, že se ta nebo ona radost dostane k obdarovanému. Myslela si, jak překvapivé tajemství dítěti odhalí a zatím ono odhalilo jedno velké tajemství jí.

Tak už to s dětmi zkrátka chodí...

Přeji nám všem, abychom si nejen tyto Vánoce uvědomovali, že všechny ty krásné dary, které nám dal život, i ty, které nacházíme pod stromečkem, jsou od Ježíška, a přeji nám zažívat co nejčastěji onen údiv překvapené maminky...

Šťastné Vánoce, milí přátelé.

KB

Kresba na titulní straně:

John Stuart, www.stushieart.com

Týdeník Církve československé husitské.
Vydává: Ústřední rada Církve československé husitské,
Wucherlova 5, 166 26 Praha 6.
Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová,
redaktoři: PhDr. Václav Drašnar,
Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal, grafik.
Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčířiová.
Tel. redakce: 220 398 107;
e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Tisk: Grafotechna. Distribuce a reklamace: A.L.L.
production s. r. o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9,
Call centrum - tel.: 840 306 090.
**Redakce si vyhrazuje právo na úpravy
a krácení příspěvků.**
Předplatné: František Brynych, tel.: 220 398 117,
e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Rozdáváme klíče od kostela v Mirovicích

Co jsme slíbili, plníme, a do různých koutů republiky putují klíče od kostela Jana Husa a Jeronýma Pražského v Mirovicích. Všichni, kteří na jeho obnovu darovali aspoň 10 000 Kč, budou mít díky svému vlastnímu klíči kdykoli přístup do kostela. Prosíme všechny, kteří aspoň v této výši přispěli a klíč nedostali, aby se ozvali na níže uvedený kontakt - u některých plateb se nám nepodařilo identifikovat odesílatele a jeho adresu.

V kostele je již v plném provozu Centrum duchovní obnovy, konají se přednášky, du-

chovní obnovy, formální i neformální setkávání, rozhovory, společné vaření a stolování, atp.

Pár klíčů nám ještě přebývá, tak vám rádi doplníme klíčenu. Veřejná sbírka trvá až do 28. února 2017, do té doby je možné peníze posílat na transparentní účet 2400390238/2010 (na požádání rádi vystavíme darovací smlouvu).

Pro bližší informace kontaktujte Mgr. Lenku Hanusovou, lenka@ccsh-mirovice.cz, mobil 775 541 400. www.ccsh-mirovice.cz

Bohoslužby o druhé neděli adventní v Blansku

Po sobotních prvních ranních rorátech v 6.30 hodin a večerním mikulášském setkání pro rodiče s dětmi jsme se shromáždili v nedělním ránu v Blansku k liturgii v našem dřevěném kostele. Bratr farář Martin po oznámeních přivítal Mikuláše s družinou andělů. Pozval rodiče s dětmi, kteří přišli na ranní bohoslužby, aby přišli se svými ratoletmi před stůl Páně. Mikuláš s dětmi promluvil, děti zazpívaly a řekly básničky a byly náležitě odměněny. Krásné společenství v kostele doplnil i náš pěvecký sboreček sedmi děvčat se sestrou varhanicí a nikdo neodešel s prázdnou. Večer jsme se ještě setkali k dalšímu, čtvrtému adventnímu koncertu, kdy se náš kostel zaplnil opět lidmi do posledního místečka. Bohu díky, že jich však chodí více na bohoslužby než koncerty... **rst**

Vánoční koncert
na 2. svátek vánoční
26. 12. 2016 od 17.00 h.
ve Sboru Mistra Jakoubka ze Stribra
Církve československé husitské v Příbrami na Březových Horách
Středověké i lidové koledy a vánoční písně
a uvedení nového CD ruckopisné muše z přelomu 16./17.století
dubrovane v Hornickém námeu v Příbrami
v podání Komorního sboru Mistra Jakoubka ze Stribra
pod vedením Hany Tomzarové
Skví se ze tmy drahokam
Kví se ze tmy drahokam
Vstupné dobrovolné.

NAD PÍSMEM

Tam někde v mezi-bytí

Iz 52,7-10; Žd 1,1-6; J 1,1-14

„Mnohokrát a mnohými způsoby mluvil Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky.“

(Žd 1,1-2)

Jsou dny a příležitosti, kdy může člověku přijít, jakoby se měnily obvyklé pořádky, jakoby vše probíhalo nějak jinak. Zvláštní mezidobí, nebo přesněji mezi-bytí s sebou přináší vhléd do prostoru věčnosti. Děti čekají, že přijde „Ježíšek“, a ať už se dostane k nim domů oknem, komínem nebo jinou, ale vždy podivuhodnou cestou, jde o výjimečnou, mimořádnou zkušenost. Z jiného světa přicházející, ale do jejich světa vstupující a něco nového s sebou přinášející a obohacující bytost. Dospělým vstup do mezi-bytí může přijít třeba jako vzpomínka, jako vytržení z šedi, smutku, samoty, to, když zavzpomínají na minulé „ježíšky“ (tzn. ne nutně pouze Vánoce); anebo se dostává jako chvilkové zaujetí, civění do prázdna či děja vu, z hloubky vědomí známý impulz žítí...

V souvislosti s tradičním odkazem na narození Mesiáše – Krista – Ježíše, čteme letos z evangelia Janova proslulý a neméně obtížný text, Prolog. Dostáváme se do zcela jiných souvislostí bytí, na Počátek, kdy bylo Slovo, Logos. Zrod všeho, co jest, i toho, co bude, vše je v něm obsaženo. Ve chvílích hluboké soustředěnosti můžeme nalézt vlastní souvislost s tím, co je nespátené a přesto blízké, nehmotné a přesto tvořící základ všeho. Jak těžko se o tom mluví. Jak důležité je o tom vědět.

Advent skončil a jeho završení je vlastně návrat na počátek. Příprava na příchod Mesiáše vygraduje narozením dítěte. Vše se vrací na počátek bytí a propojí s nutnou nadějí a vírou v život. V nedávné době probíhaly dramatické volby prezidentů ve dvou zemích. Předvolební boj byl v obou případech nesmlouvavý. Vše vypadalo, jako by výsledek voleb měl spasit, nebo zahubit celý svět. No a ejhle, prezidenti byli zvoleni a nic, teprve nyní vlastně vše začíná...

Narodil se Kristus Pán, zpíváme a čekáme, jakou že to změnu bude znamenat. Čekáme ale opravdu? Na rozdíl od dětí, které se mohou radovat z dárků a být utvrzeni z existence toho mimořádného úkazu, Ježíška, bytosti, která o ně stojí, myslí na ně a přichází kvůli nim... Na rozdíl od dětí potřebujeme ještě silnější impulz, abychom dokázali chtít vstoupit do souvislostí, kde světlo v temnotách svítí a temnoty je nepohltí. „Mnohokrát a mnohými způsoby“ už o tom bylo mluveno, proč neslyšíme? Není čas na spekulace, je čas vyjít ze sebe, otevřít se a seznat, že to tu je, dnes, právě teď a pro mě, pro tebe, pro nás, pro každého! Jak mimořádná je to příležitost, vstoupit do stavu mezi-bytí! Jako když maratonec doběhne k občerstvení a načerpá novou energii; jako když se vyprahlý, vyhořelý, nic nečekající člověk znovu zamiluje. V pohádkách čteme o otevírajících se skalách, rozevřené zemi vydávající skryté poklady. Dnes stojíme ve chvíli takové otevřenosti. Přijmeme ji? Přichází k nám znovu a znovu svěžest žítí. Vitální energie strhující k radosti, živosti, čisté ochotě sebe-vydání. Věčná svoboda. Do nebe vynášející poznání o blízkosti Logu – Slova – Boha – Světla. Poznání o tom, že jsme Jeho děti, že i každý z nás je součástí tohoto Světla, Boha, Slova, Logu.

Každému z nás anděl právě nyní (i kdykoliv jindy) našeptávají, jak zjistit, že jsme součástí příběhu, který má počátek v Bohu,

v tom, co není potřeba objasňovat, ani obhajovat. V tom, co je možné pouze milovat, z čeho je možné se jen radovat. Tak jako když se narodí malé dítě... Tak známa je to věc, tak nesmazatelný prožitek, tak silný dojem, který nic nepřekoná. V temnotách zazářilo světlo, život vítězí. V mezi-bytí, kde je vše, kam jako domů patříme i my. Jakoby nic nebylo řečeno – závěr. Vstoupit do mezi-bytí, taková zvláštní věc. Jakoby nebylo možné interpretovat slova Prologu srozumitelně. Škoda slov, škoda času na jejich sepisování, škoda papíru... Anebo jinak, škoda se nepřiblížit, škoda promarnit výzvu, volání, pozvání. To, co je na první pohled zřetelné, může být matoucí. Hledme hlouběji, dívejme se srdcem. Narodilo se dítě, narodil se Mesiáš. Vše právě začíná... **Tomáš Karel**

Požehnaný jsi, Pane, Králi Všemohíra, za svět, ve kterém smíme žít, za naději, která nám otevírá budoucnost, za milost, která nás přibližuje tobě! Amen.

HOD BOŽÍ VÁNOČNÍ

Narodí se nám dítě, bude nám dán Syn, na jehož rameni spočine vláda a bude mu dáno jméno: Divuplný rádce a Vládce pokoje.
IZAJÁŠ 9,6

První čtení z Písma: Izajáš 52,7-10

Tužby vánoční:

2. Aby o vánočních svátcích naše srdce Duchem Kristovým se naplnila, modleme se k Hospodinu.
3. Aby Ježíšovo evangelium naší myslí i celým našim životem pronikalo, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, tvůj jednorozený Syn vzal na sebe naši přirozenost a dnešního dne se narodil jako dítě Mariino, abychom se tvou milostí znovuzrodili a stali se tvými dětmi. Svým svatým Duchem nás osviť, ať přijmeme tvé Slovo – Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Židům 1,1-6

Evangelium: Jan 1,1-14

Verše k obětování: Žalm 89,12.15

Verš k požehnání: Žalm 98,3-4

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, dej, ať dnes narozený Spasitel světa, skrze něhož jsme se znovuzrodili k novému životu, nám udělí dar života věčného! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 211, 216, 228, 321, 210

V jeskyni Božího narození v Betlémě, Wikipedia, cr.: Mark87

O vánočním úžasu a údivu

„Všichni, kdo to slyšeli, užasli nad tím, co pastýři vyprávěli.“ L 2,18
„Ježíšův otec a matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli.“ L 2,33

Vánoční příběh víry o narození dítěte Ježíše není obyčejný a nemůže zevšednět, naopak stále budí úžas a údiv. I o Josefovi a Marii slyšíme, že „byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli“ (L 2,33). O Vánocích nejde o nic menšího, než je div, zázrak. V jedné z vánočních písní doby husitské se zpívá: „Stala se jest věc divná.“ O tomto divu, zázraku pojednává z hloubky své víry Mistr Jan Hus ve vánočním kázání ve své Postile. Hus říká, že tento div Kristova narození nemohou ani židé ani pohané přijmout, ale křesťanům je dán z Boží milosti ten dar, aby se divili a vzdali veliký dík za to, že on, věčný, se pro naši záchranu stal člověkem, aby nás z hříchu vykoupil (Mt 1,21). Jak bychom se neměli divit tomu, co se stalo? Není to podivná a zcela zvláštní věc, že Bůh věčný se stal pro

naš časným člověkem? Ten, který je nesmrtelný, se stal smrtelným! Ten, který je nesmírný, se stal nepatrným malým dítětem! Ten, který je slavný, se stal ubohým! Není to zázrak, že toho, kterého neobsáhnou nebesa, Marie pojala do prostoru svého těla pod srdcem? Kdo by se nedivil tomu, že Bůh chtěl být našim bratrem a spojil se s námi ve všem, kromě hříchu? (Žd 2,11; Žd 4,15).

Tím, že přijal na sebe lidství, zakoušel Ježíš hlad, zimu, žízeň, bolest a stal se smrtelným. Tolik z Husových myšlenek z jeho kázání o údivu a zázraku Ježíšova narození.

Vánoční příběh podle evangelisty Lukáše z 2. kapitoly má dvě roviny, dvojí rozměr. Na jedné straně se odehrává v prostoru tohoto proměňujícího se světa a na druhé straně v oblasti věčného Bo-

Pod Betlémem, cca 1920-33, foto American Colony (Jerusalem), Library of Congress

Narodil se Emanuel

Narodil se Emanuel,
jehož zvěstoval Gabriel,
svědek jest Ezechiel,
jehožto jest porodila Maria.

Jest naplněno, což pověděl Gabriel,
radujmy se, veselmy se,
panna syna porodila,
toť jest buoží milost nemalá.

Jesus malý pacholík
a Josef starý mužik
vsadil Buoha na oslík,
jehožto jest porodila Maria.

Jest naplněno, což pověděl Gabriel,
radujmy se, veselmy se,
panna syna porodila,
toť jest buoží milost nemalá.

Sion chval Hospodina,
spasitele všeho světa,
jenž hříšným hříechy smývá,
jehožto jest porodila Maria.

Jest naplněno, což pověděl Gabriel,
radujmy se, veselmy se,
panna syna porodila,
toť jest buoží milost nemalá.

Stará husitská píseň
In: Vratislavský rukopis

žího království. Obojí se zvláštním způsobem dotýká a propojuje. Záležitosti tohoto světa, jako jsou politika, vláda a moc, daně, sčítání obyvatel, statistiky, soupis majetku, sociální problémy – to je ta první rovina představená evangelistou Lukášem. Druhou rovinu příběhu tvoří skrytý duchovní svět, do kterého alespoň na docela malý okamžik mohli nahlédnout svědkové – pastýři. Oni spatřili nebeskou zář a uslyšeli poselství o Králi králů doprovázené slavnostním andělským hymnem Gloria.

Rychle se šířící zpráva o narození Ježíše Krista odkazuje k tajemství vztahu Boha a člověka, k setkávání Božího království a našeho světa, postupování Božích dějin spásy a lidské historie. Bůh v Ježíši Kristu, ve svém Synu, vstoupil do naší blízkosti. To je tím pravým divem a zázrakem Vánoc, které jako křesťané slavíme.

Když otevíráme při vánočních bohoslužbách Bibli, zpíváme ze Zpěvníku malebné a potěšující vánoční písně, rozjímáme nad uměleckými obrazy, můžeme se radovat a pociťovat úžas a údiv Božích dětí.

Tomáš Butta
patriarcha

Svíčička

Aspoň jedinkrát do roka nebudíž opomenuto zapálit v novinách sloupeček milému Pánubohu.

A tedy sláva na výsostech Bohu. Ačkoli je všude, je na výsostech přece jen víc sám a víc doma. Přesvědčte se o tom: vystupte někdy na výsosti a potkáte ho. Na výsostech krásy, na výsostech lásky, na výsostech poznání a já nevím, na kterých ještě. A když na ně vystoupíte, pocítíte rozkoš a hrůzu, nevýslovnou radost a strašné mrazení, a to je on sám. Ale kdo nikdy nevystoupil na výsosti, nepotkal ho a nic neví o něm ani o jeho slávě. Neboť není pravé slávy kromě slávy boží. On sám pak voní mateřidouskou a ve vlasech má hvězdy, ptáky na ramenou, na klíně cvrčka a pod jeho nohama plynou řeky a potůčky. Sláva na výsostech Bohu.

A na zemi pokoj lidem dobré vůle. Neboť nic není sladšího než pokoj – ; a proto dejte nám pokoj, vy všichni, kteří si myslíte, že jste vyvoleni spravovati a napravovati svět. Pokoj lidem na zemi; sláva patří Pánubohu a pokoj člověku; úžas a trnutí je na výsostech, ale na zemi budiž pokoj. Buď pokojné srdce člověka, který obrací svou tvář k zemi; a má-li nás co děsiti, ať jsou to strašné výsosti se svou slávou. Ať nás zasáhne bič nekonečnosti a boží bázně; ať hyneme úzkostí a rozkoší, setkávající Pána na výsostech, ale zemi a lidem budiž pokoj. Pokoj, toť velikost malých věcí a hlubokost věcí všedních; pokojná věc je posvěcená, a pokojný člověk je

dobry, a pokojné srdce je šťastné a pokojný den je požehnaný, amen. Sláva na výsostech Bohu.

A pokoj lidem dobré vůle. Snad jsou větší a onačejší ctnosti než dobrá vůle; jmenujte mně hrdinství, šlechtnost, obětavost nebo co chcete, ale nic není tak dobrého jako dobrá vůle.

Dobrá vůle, to je jako dobrá cesta nebo dobrá střecha nebo jiné tiché, dobré a spolehlivé věci, o kterých ani nevíme; teprve, když nejsou dobré, začneme strašně láteřit, a když potkáme zlou vůli, je nám, jako by se bortila všechna jistota na světě. A proto je dobrá vůle to nejlepší na světě, že na ní stojí všechna spolehlivost a důvěra. Dobrá vůle je horizontální základ všeho dobrého na světě. Sláva na výsostech Bohu.

A na zemi pokoj. Na celé zemi. Já to cítím, vy to cítíte – ; nemáme pod sebou pevné půdy, když se to hrouští někde u souseda.

Je jen jedna země; jenže lidstvo se musilo napolo pomlátit, aby si to začalo jakž takž uvědomovat. Není dobře na

zemi, a proto není ani nám dobře a bezpečně na zemi. I nasloucháme do dálky, není-li slyšet děsné praštění země. Ne, dosud ne: sláva na výsostech Bohu.

A na zemi pokoj lidem dobré vůle. Je to ta nejkratší modlitbička; kdybyste ji tisíckrát opakovali, jako byste měli v sobě tibetský mlýnek na modlení, po každé v ní najdete novou a libou chuť. Neboť je v ní sláva i výsosti, země i pokoj

Josef Čapek. *Hvězdy*, 1936, Památník národního písemnictví v Praze, Wikipedie

i dobrá vůle: samé dobré i veliké, svaté i něžné věci. Já bídný hříšník ji opakuji, nepočítaje řádků; a již nevím, myslím-li více na toho, jemuž jsem chtěl zapálit svíčičku, nebo na lidi dobré vůle nebo na zemi žiznivou pokoje nebo na pokoj své duše; slyším jen dvojjzvukou harmonií, hlas andělský a důvěrný.

Karel Čapek,
Lidové noviny, 25. 12. 1923

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle

uslyšeli pastýři z nebeských výšin, když se jim zjevili andělé a zvěstovali jim narození Spasitele. S tímto andělským hymnem se setkáváme o Vánocích v každém kostele. Téměř nad každým betlémem se vznášejí andělé a drží nápis s těmito slovy, jimiž se začíná i římskokatolická bohoslužba. Jde o liturgický hymnus Gloria.

Možná někoho překvapí, tak jako kdysi mě, že tato slova nikde v českých překladech Lukášova evangelia nenajdeme. Toto zjištění mě podnítilo k důkladnému zkoumání L 2,14, při kterém jsem nevycházel z údivu. Dokonce ani známé znění latin-

ské („*Gloria in excelsis...*“) ve Vulgátě u L 2,14 nenajdeme. Andělé na tomto místě pějí: „*Gloria in altissimis...*“ Známejší výraz „*in excelsis*“ si liturgický hymnus vypůjčil z podobného hymnu u L 19,38, který ovšem nezpívají andělé, ale Ježíšovi příznivci při jeho vjezdu do Jeruzaléma. Z latinského znění „*Gloria*“ (jež není prostým překladem L 2,14) užívaného v české římskokatolické liturgii vychází potom naše známá česká verze uvedená v nadpise článku.

Hymnus u L 19,18 (z úst lidí) bychom mohli v duchovním smyslu považovat za příkladnou odpověď na andělské zvěsto-

vání pastýřům u L 2,14. Tato response nám zároveň odpovídá na největší záhadu tohoto textu. Kdo jsou lidé dobré vůle? Tuto otázku vyvolávají překladatelské i teologické obtíže se slůvkem „*eudokia*“, které se navíc v rukopisech vyskytuje ve dvou tvarech – v prvním a ve druhém pádě („*eudokias*“). Z této druhé varianty vychází také latinské znění Gloria, na němž je pak české znění závislé.

Překlady se tedy různí předně podle toho, zda překládáme variantu „*eudokia*“ nebo „*eudokias*“ (1. nebo 2. pád), a dále podle toho, jak toto slůvko přeložíme. Eudokia můžeme překládat: „přízeň“, ☺

„libost“, „zalíbení“, „dobré rozhodnutí“, „dobrá vůle“ atp. Přitom jde výhradně o dobrou vůli Boží, jak slovo „*eudokia*“ definuje i byzantský lexikon Suda. V celé řecké literatuře se slovo „*eudokia*“ vyskytuje výhradně v řeckém překladu SZ (v Septuagintě), v Novém zákoně a potom už jen v nesčetných citátech Písma u řeckých církevních otců. Přitom pomíjíme výskyt ženského jména „Eudokia“. Omezený výskyt tohoto slova je dán tím, že se jedná o hebraismus čili o překladatelský novotvar.

K variantě překladu „dobrá vůle“ třeba předeslat, že slovo „vůle“ v řečtině a v moderních překladech vyvolává příliš abstraktní představu vůle ve smyslu psychologické kategorie či právního pojmu. Tato varianta překladu smazává zemitost a citovou zabarvenost hebrejského vyjadřování, jež je více poetické a metaforické nežli pojmové. Odtud množství možných překladů. Z těch českých vybíráme: „*Sláva na výsosti Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení.*“ (ČEP).

„*Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj, lidem dobrá vůle.*“ (Kral.).

„*Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi, jež si Bůh oblibuje.*“ (Fr. Žilka).

„*Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v kterých má Bůh zalíbení.*“ (O. M. Petřů).

Na první pohled je kralický překlad podobnější známému andělskému zvěstování pastýřům, jak jej známe z lidových

betlémů, avšak, jak si každý jistě hned povšimne, „pokoj“ se zde nepřeje „lidem dobré vůle“, ale zemi, lidem pak „dobrá vůle“. (Kraličtí překládali stejně jako Luther „*eudokia*“). Pro srovnání se podívejme ještě na dva další české překlady.

Fr. Žilka a Ondřej M. Petřů překládali naopak textovou variantu „*eudokias*“ (tj. 2. pád od „*eudokia*“). Nepřeložili však „lidé dobré vůle“, ale použili oněch méně abstraktních, spíše citově zabarvených výrazů. Doplněním podmětu „Bůh“ ve spojení se slovesným tvarem („Bůh oblibuje“, „Bůh má zalíbení“) tyto překlady zároveň naznačují, jak správně chápat také překlady hovořící o „dobré vůli“. Jde o dobrou vůli Boží, kterou člověk poznává a rád jedná v souladu s ní. Bez ní by se člověk marně namáhal vykonat něco skutečně dobrého, ať už by šlo o modlitbu nebo jiný dobrý skutek. Takový výklad lze hájit

stejným způsobem, jakým hájil Augustin svůj výklad „dobré vůle“ proti Pelagiovi, totiž poukazem k takovým místům v Bibli, jako je např. Fp 2,13: „*Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí.*“ (ČEP) Zde rovněž Pavel ke konci věty užívá stejné slůvko („*eudokias*“) pro příčinu našeho chtění a konání, které je ve shodě s tím, co se Bohu líbí. Už jsme pověděli, že těmi, kteří se líbí Bohu (lidmi dobré vůle), byli ti, kdo vítali Ježíše při vjezdu do Jeruzaléma. Avšak ještě více jimi byli Marie a Josef, kteří se Bohu zalíbili a přijali do svých životů Ježíše. Především však takovým člověkem, v němž měl Bůh zalíbení – a v tom je jádro naší víry – byl sám Ježíš – Immanuel. On byl vskutku člověkem k obrazu Božímu, proto se o něm v Žd 1,3 píše, že odrážel Boží slávu. Dnes bychom řekli, že byl charakter, měl dobrou vůli.

Andělský zpěv L 2,14 naplňuje výzvu Ž 148,2: „*Chvalte Hospodina z nebes, chvalte jej na výšinách. Chvalte jej všichni jeho andělé.*“ Výzva k chvále Hospodina v Ž 148 se vztahuje na všechny tvory, ba i netvory a živly, prostě na celé stvoření (organické i anorganické), z něhož pak člověk je schopen přijímat a odpovídat na Boží zjevení, přiklánět se k Bohu a svým jednáním podporovat jeho dobrý záměr stvořit a zachovávat svět nebo mu svou svobodnou vůlí odporovat. Pozemské stvoření tak buď odráží Boží slávu nebo ji poznává, ale nevzdává mu chválu.

Michal Kotrba

Nakreslila: Lucie Krajčírková

Herodes

Když o někom řeknete, že je to pěkný „herodes“, asi nejde o lichotku a všichni hned pochopí, že dotyčného máte za násilníka, před kterým je radno mít se na pozoru.

Je ale taky pravda, že Herodes Veliký se těší v Izraeli velké úctě a dnešní obyvatelé Svaté země ho vidí podobně jako my v Čechách a na Moravě císaře Karla IV., nazývaného po právu Otec vlasti. Herodovi byl prý vzorem sám král Šalomoun a skutečně se mu v mnohém vyrovnal. Za jeho panování dosáhla říše židovská rozmachu a sahala od Sýrie až po Egypt. Herodes se honosil významným titulem „*Rex socius et amicus populi Romani*“ a těšil se přízni císaře Augusta, kterou uměl jaksepatří využít. Například na Kypru si pronajal měděné doly a o zisk z těžby se dělil právě s římským císařem. Tučné příjmy z výnosů plynuly do jeruzalémského chrámu, který v tom čase blahobytu přetékal zlatem. Židé byli v době Herodově nejvěrnějšími a nejvýznamnějšími spojenci Říma a za jeho vlády zaznamenalo Věčné město nebývalý rozmach. Herodes Veliký stavěl nová města, chrámy a sportoviště v Aténách, Lýkii, Pergamonu i na Spartě. Přestavěl chrám boha

Apollóna na ostrově Rhodos, nechal postavit nové hradby v Byblu, fórum v Týru a v Bejrútu, vodovod v Laodiceji, divadlo v Sidonu a v Damašku, gymnasia v Ptolemais a Tripolisu, kašnu a lázně v Aškalónu. V největším městě Blízkého Východu Antiochii nechal vydláždít čtyři kilometry dlouhou hlavní třídu s kolonádou po obou stranách. Jeruzalém se za jeho vlády stal metropolí s novým chrámem, který byl honosnější než původní Šalomounův chrám.

Politický lesk a rozmach velkého krále má ovšem již zmíněný škraloup: ženu Mariamně dal popravít, švagra Aristobula uskrtil v lázních, podobně jako dva syny, což vedlo císaře Augusta k poznámce, že je lépe býti Herodovým vepřem než synem. A když se Herodes léčil v sírných lázních Callirhoe a další jeho syn, velekněz Antipater se dozvěděl o smrti otcově, zajásal nad tou zprávou. Jenže šlo o radost předčasnou a syn zaplatil svou nerozvážností životem.

Takový byl tedy Herodes, a je na vás, abyste zvážili, zda to byl jen despota a krvežíznivý pes, přítel historie, která v paměti lidu, a nejen bratří Židů, stále ještě žije.

Jan Schwarz, NO Bratislava

Cesta do Betléma.

(Báseň pro sbor a sólisty)

Sbor: Sníh dnes ráno začal padat
v krásné chumelenici,
celý svět má bílý kabát,
komín bílou čepici.

Chlapec: Mráz nám všelijaké kvítí
namaloval do oken.
Když nám velká hvězda svítí,
tak je jistě Štědrý den.

Sbor: Ať se ozve ten z vás, kdo ví,
co se stalo v Betlémě.

Děvče: Marii a Josefovi
narodil se na seně
synáček. A každý chce mu
povědět, že má ho rád.

Sbor: My mu proto půjdem k chlévu
zaspívat a dárek dát.

Chlapec: Povězte mi, kampak jdete,
já se také přidám k vám.

Sbor: Dnes jdou lidé v celém světě
do Betléma k jesličkám.

Děvče: Věrka nese velkou pannu,
Jirka hezkou pohádku,
Anka srdce z marcipánu,
buchet plnou ošatku.

Jitka peří pro podušku,
Karlík mísu cukroví,
Eva dala k tomu hrušku,
Tomáš – ten to nepoví.

Sbor: Narodil se Kristus Pán, veselme se,
z růže kvítek vykvet nám,
radujme se.

Z života čistého,
z rodu královského
nám, nám narodil se.

Zdeněk Svoboda

To si lidé dost často přejí. Veselé Vánoce. I když mně se k popisu Vánoc lépe hodí třeba slovo pokojné, pozeňnané, radostné, voňavé, je pořad lepší, když jsou veselé, než aby byly smutné, mizuté, „jíáčkovské“. Znáte oslíka Jjáčka z příběhů o medvídkovi Pů? Pokud ano, asi si dovedete představit, jak by Vánoce prožíval on. Říkal by asi něco takového: „Ach jo, zase Vánoce. To zase bude zima a sníh, kdo to má pořad uklízet? Nebo bude

Veselé Vánoce

přšet, a jaképak to jsou Vánoce na blátě? A zase budu muset vymýšlet, jaký komu dát dárek, to bude práce a výdají! A všichni ke mně budou chodit na návštěvu a starat se, jestli mi není smutno, to si budu muset uklidit domeček. Všichni se budou usmívat a radovat a to já nemám rád...”

Tak vám, děti, přeji radostné a veselé Vánoce! A kdyby se ve vašem okolí vyskytoval nějaký ten „jíáček“, i když bude pořad jen bruchet a stěžovat si, nevěřte mu, určitě bude rád, když si na něj vzpomenete!

JK

Modlitba

Pane Bože,
děkujeme, že se znovu můžeme radovat
z narození tvého Syna.
Děkujeme za vánoční svátky
a prosíme, aby je všichni mohli prožít
šťastně.
Amen

Nakreslila: Lucie Krajčičková

Nakreslila:
Lucie Krajčičková

Povolání u Bibli

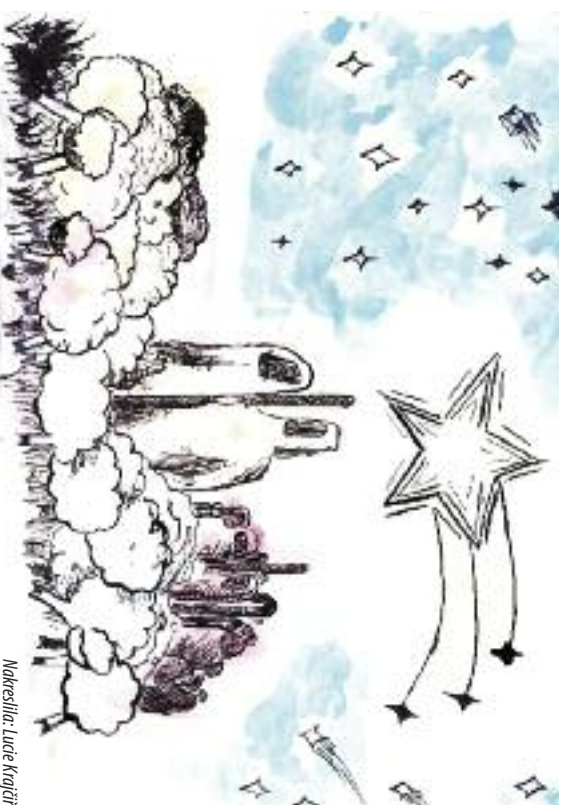
2. Pastýři

V biblických dobách měl téměř každý malý kousek půdy, na kterém pěstoval obilí (pšenici nebo ječmen), ovoce (vinnou révu, olivy, fily) a zeleninu. Často také chovali ovce, kozy, voly a osly. A právě o ovce a kozy, které byly většinou ve stádu společně, se starali pastýři.

Už na začátku Bible, v příběhu o Kainovi a Abelovi (Gn 4. kapitola) se dočteme, že Abel se stal pastýřem ovcí a Kain zemědělcem. O kousek dál v téže knize, ve 13. kapitole, je zaznamenán příběh o rozchodu Lota s Abramem, protože došlo ke sporu mezi jejich pastýři – na jednom místě pro jejich stáda nebylo dost trávy. K pastýři je často, například v žalmech, přirovnáván Bůh Hospodin, který se o nás otcovsky stará, a také Pán Ježíš o sobě

říká, že je dobrý pastýř, který by za své ovce položil i život – což také nakonec opravdu udělal (Jan 10,11). O pastýři mluví i ve známém podobenství o ztracené ovci, kvůli které pastýř opustí celé stádo, jen aby ji našel.

Určité nejznámější je ovšem vánoční příběh o tom, jak anděl oznámil betlémským pastýřům, že se jim právě narodil Spasitel, a jak se mu pastýři šli poklonit (Lukáš 2,8-20). Byli to právě prostí a chudí pastýři, kteří se jako první dozvěděli tuto radostnou zprávu. Neváhali a hned ji také sdělovali ostatním. Určité znáte nejednu koledu, ve které se o tom zpívá, a pastýři s ovečkami také nesmí chybět v žádném pořádném betlému. JK

Makresliar: Lucie Kratčíková

Soutěž o tři knihy

Líbí se vám tento vánoční stromeček? Máme ho tu hned dvakrát – ale pozor - na obrázcích je celkem pět rozdílů. Pokud nám je na adresu jana.krajcirkova@csh.cz nebo na adresu redakce vypíšete nejpozději do poloviny ledna, máte velkou šanci vyhrát knižku!

Blahopřejeme výhercům soutěže z říjnového čísla
(tajenka: Zkoumáme svět):

Kristýna Soldánová z Kuřimi
Libor Steklý z Kolína
a Eliška Vitová z Kolína

Nakreslila:
Lucie Krajčířková

Co můžu udělat já?

Rada druhá: Nepřítujeme jídelm!

Už se vám někdy stalo, že jste seděli nad porcí svého neoblíbeného jídla – třeba brokolice – a dospělí vás „povzbuzovali“ k dojedení poukazem na děti v Africe, které nemají co jíst? Asi to moc nepomohlo, že? Nicméně je pravda, že na naší planetě každý sedmý člověk trpí hladem, zatímco celá třetina potravin, vyrobených pro naši potřebu, přijde nazmar. Jinými slovy – potraviny je pro všechny dost – pouze nejsou rovnoměrně rozděleny – na jedné straně jich je zoufalý nedostatek, na druhé straně se jimi plýtvá.

Co s tím můžeme udělat my? Můžeme to nějak ovlivnit? Asi nikdo není rád, když musí vyhodit jídlo. Přesto se to mnohým stává poměrně často. Aby k tomu nedocházelo, stačí dodržovat několik pravidel: před tím, než půjdou nakoupit, podívám se, co opravdu potřebuji. U nakupených potravin sleduji datum jejich spotřeby a přednostně spotřebuji ty starší – takže když například uklízím nákup do ledničky, neodsovuám starší jogurty dozadu těmi novými. Důležité je

také správné skladování potravin – když je uložíme do lednice, vydrží déle... Nebezpečné mohou být také různé slevové akce – člověk něčeho nakoupí mnohem víc, než je třeba, jenom proto, že je to právě „výhodné“. Já vím, že tyhle rady se asi tvýkají spíš vašich rodičů. Co se ale zamyslet nad tím, jestli všechno, co nakupujeme, skutečně potřebujeme? Nestává se vám, že když maminka nakupuje společně s vámi, utratí víc peněz, protožež žadoníte o tohle a ještě o tamto? Právě nyní, během vánočních svátků, jsme zvyklí si dopřávat spoustu dobrot a mnoho domácností nakoupí jídla mnohem víc, než potom zvládnou sníst...

No, dobře, řeknete si – když my přestaneme plýtvat, stejně to nic nevyřeší. Možná. Když ovšem přestane plýtvat většina, bude to už výrazná změna. Tak proč bych nezačal právě já? A i ta naše osobní změna může být velmi významná – ušetříme peníze a nebudeme muset třeba řešit nadváhu – i to je přece velké plus!

JK

Čuňátko a Zlatíčko

Část 3: Vánoční dárky

Šárka byla moc hodná holčička, mámince ochotně se vším pomáhala, ráda si četla, ve škole ji to bavilo, protože byla velice zvědavá a zajímalo ji všechno nové. Zvědavá... No právě – ona byla nejen zvědavá, ale také neuvěřitelně zvědavá. Jakmile se někde něco šustlo, hned chtěla vědět, co se děje, o čem se lidé spolu baví, co kdo komu udělal a podobně.

A před Vánoce mi jí vždycky strašně moc zajímalo, co dostane pod stromeček. Od staršího bratra Filipa se už před pár lety dozvěděla, že dárky bývají poschovávány v různých důmyslných skrytích po celém bytě, a od té doby se rok co rok snažila je

vypátrat. Ne-dokázala to prostě vy-dízet až do Štědrého večera. „To pak ale nebuděš překvapená“, namítl Filip. „To je mi jedno.“ povídá Šárka. „Já je prostě musím

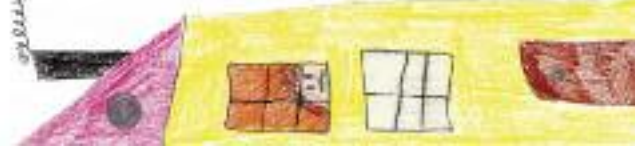
objevit! Jestli chceš, najdu i ty pro tebe a řeknu ti, co dostaneš.“ nabízela mu – hlavně aby si pojistila, že to neprozradí rodičům.

„To at tě ani nenapadne. Já překvapený být chci. Sice jsem kdysi jeden dárek nedopatřením objevil, ale ani náhodou by mě nenapadlo je hledat záměrně. Dělej si, co chceš, ale varuji tě, může se taky stát, že dárky kvůli tomu, abys je nenašla ty, přistě schovají tak dobře, že už je nenajde nikdo!“ strašil sestru.

Hádejte, kdo je při tom slyšel? Samozřejmě že Čuňátko a Zlatíčko! A jak už možná tušíte, řekl si Zlatíčko, že ten Filipův nápad není tak špatný. Stačilo mu mávnout

ručkou a dárky byly hned tak pečlivě ukli-zené, že by je nenašel snad ani on sám. Šárka – ať hledala, jak hledala – nemohla nic najít. Začala mít strach, že letos nic pod stromečkem mít nebude. Co myslíte, zželelo se jí nakonec Čuňátkovi nebo ne? To víte, že ano, ale pro Šárku ten strach byl takovým poučením, že příští rok už si na pátrání po dárcích raději nechala zajít chuť.

Jana Krajčířková

Nakreslila: Eliška Zapřová

Dopis Ježíškovi

Pišete, děti, Ježíškovi, co byste si přáli najít pod stromečkem? Myslím, že to je hezký zvyk, protože alespoň z mé vlastní zkušenosti, když už člověk svá přání světuje papíru, víc se nad nimi zamyslí a pečlivěji zvažuje, co považuje za opravdu důležité, na čem mu nejvíc záleží, a co už je méně podstatné. A taky, většinou, aspoň trošku zpytuje své svědomí, jestli si to všechno opravdu zaslouží...

Dopisy určené Ježíškovi se normálním smetlínkům většinou do ruky nedostanou, protože Ježíšek si je rychle převezme (my jsme je pro něj například nechávali večer venku za oknem a ráno už tam nic nebylo), jeden se mi však náhodou do ruky dostal – při uklizení starých věcí na půdě jsem ho objevil v jedné zaprášené krabici. Kdoví, možná ho tam Ježíšek schválně dal, abychom ho našli a přečetli, tak se snad nebude zlobit, když s jeho obsahem seznámím i vás. Posuďte sami, rozhodně vybízí k zamýšlení:

Ohlíd Ježíšku,

píšu Ti stejně jako každý rok, ale letos si nic nepřeju, protože myslím, že už všechno mám. Ohlídý rok pro mě začal hodně špatně, vybudval jsem se na lyžích a dost ošklivě si polámal nohu. Ale teď jsem moc rád, že se to stalo. Díky všemmu žertování jsem totiž poznal skvělého kamaráda Ondru. Seznamili jsme se u nemocnici, ležel tam pro gmešuu s vagněuu hlavou. Přemánil mě bych třeba, ale díky Ondrovi bylo těch pár společně strávených dní u nemocnici super. A od té doby se spolu sblížime dle a u léte jsme spolu jeli i na tábor. Je to prima kluk. Má skvělé nápady a nikdy s ním není nuda. Takže, Ježíšku, doufám, že se nauzajíš, ale letos si fakt nic nepřeju – žádám tablet ani nic podobného – nemůžu bych na to čás.

Proč bych měl mít víc času na děčky pro ostatní děti – ale ještě mižu mluvit ga sebe – možem lepší než všechny děčky je bguca kamarád. Tak díky a měj se!

Gráa

Proč v Našepytlích nebylo objeveno bludiště

Podzemní bludiště, tajné chodby a tajuplná sklepení jsou nejen oblíbeným dějištěm detektivních románů, nýbrž i chloubou té které země. Tak jako celý svět zná scénarii Zeleného lučištníka, penězokazecé dlíny v jeskyních u Jeanville v jižní Francii a krasové prostory kolem Macochy, tak mohl čilý turistický ruch kvést i v Našepytlích. Průvodci na tamější lokalce mohli po zastavení vlakové soupravy vyvolávat nejen ledabyle „Našepytléé“, ale s hrdostí přidávat i další dvě slova – „podzemní bludiště“. Na staniční budově se mohlo číst ve čtyřech světových jazycích bližší vysvětlení o vzniku chodby, k jejichž východu mohly vést různobarevně značené cesty, stezky a pěšiny, silnice mohla být zakončena stylovým hotelem, jemuž by dodávala zvláštního lesku cizokrájná stříška nad „o“ – a do celého světa se mohly rozlétnout jako jaro ohlašující ptáčí brožurky a plakáty s nápisem:

NAVŠTIVTE NAŠEPYTLE

Nejen to. Mohlo se dit i víc. Jazykozpytci mohli rozpoutat na stránkách odborných časopisů vážné rozepře o původu názvu Našepytle vzhledem k tomu, že v podobných jménech obcí Našiměřice a Našinec je užito tvaru s „i“ a nikoliv s „e“, což může lehcé vést k novým prehistorickým poznatkům. Tak se mohla sláva Našepytlů roznést po celém okrsku zemském.

To všechno mohlo, jak jsme již řekli, být, ale není. Žel. Důvodem tohoto smutného konstatování byla zcela bezvýznamná malíčkosť díra v kalhotách. Ale to bychom předbíhali. Budeme vyprávět celý příběh od počátku, abychom si dobře uvědomili, oč jsme byli ochuzeni.

Zdeněk Svoboda
(pokračování příště)

Nakreslila: Lucie Kratočvířková

Husitský Otčenáš

Příběh zde vyličený se odehrál téměř před sto léty a patří k dochovaným tvůrčím vzpomínkám příslušníka zakladatelské generace ČČSH, Josefa Píchy.

Soumrak rakousko-uherské monarchie, její poslední válečná léta, patřila k těžkým obdobím našich národů. Země byla vyčerpána hospodářsky i morálně. Produkce venkova poklesla v důsledku válečných rekvizic, které zabíraly nejen sklizenou úrodu, ale často i osivo. Muži, odvedení na válečné fronty, zoufale chyběli v zemědělství i průmyslu. Průmyslu se nedostávalo základních surovin, vývozní odbytiště se vytratila, hospodářství bylo orientováno pouze na válečnou produkci. V zemi se rozhostil hlad; rozšiřovaly se choroby z podvýživy a infekce.

V takových podmínkách působí mladý novomanžel Josef, který krátce po sňatku získává místo ředitele městské hudební školy ve Vodňanech a zároveň ředitele kůru v tamějším chrámu Narození Panny Marie, městském patronátním kostele.

Pícha se ale nemůže cele věnovat pouze svému působení ve Vodňanech ze dvou vážných důvodů. Jako nejstarší syn musí stále pomáhat v hospodářství své dávno ovdovělé matky v usedlosti i v provozu zájezdního hostince v Husinci. Dva mladší bratři z jeho početných sourozenců byli již odvedeni na frontu a Píchovi tedy byla vojenskými pány povolena zatímní úleva.

A druhý důvod? Jeho druhá láska, duchovní hudba, sborový zpěv, láska k nástrojům hudebním. Husinecký chrám Povýšení sv. Kříže býval původním duchovním tuskulem Píchovým. Zde od nejtělejšího mládí přijímal do své duše nejen hudbu a zpěv chrámový, ale stejně tak i lidové písně a hudební tvorbu pošumavských muzikantů. U nich se seznamoval s pestrými paletami rozmanitých hudebních nástrojů. Nesmírným pomocníkem mu k tomu byl absolutní hudební sluch, jehož pomocí dokázal v krátké době dokonale zvládnout každý hudební nástroj. Tuto vlastnost měl až do svého pozdního věku. V husineckém chrámu se stal regenschorim a již ve svém mládí zde vychoval řadu zpěváků a hudebníků. Vychoval je k lásce k českému národnímu duchovnímu zpěvu a hudbě prýstíci ze zdrojů hudebních slavností, písní i přírodních scenérií českého Pošumaví.

Husinecký chrám nebyl jen tak ledajaký kostel. Téměř po 200 let patřil mezi chrámy utrakvistické a poslední tamní utrakvistický farář byl vyhnán pobělohorskou konzistencí až na sklonku 17. století. Duch utrakvismu tam stále přetrvával, k němu se Pícha vždy vracel a z jeho studnice duchovní se naučil i čerpat.

Tehdejší hnutí za obnovu liturgické hudby, zvané cecilianismus v zemích německo-latinských, nebo cyrilismus, jeho radikálnější a vytržbenější forma v zemích slovanských, usilující o zavedení národních a lidových prvků a forem do liturgické hudby, zastihlo i Husinec. A Pícha se tehdy stává proponentem této hudební reformy. Jeho první skladby zobrazují již ve svých výrazových prostředcích inspiraci cyrilismem. Později se toto hnutí svou tolerancí k moderním a lidovým prostředkům výrazovým stalo i podnětem tvorby pro řadu skladatelů, zejména Janáčka a Foersteru.

Pícha nemohl jen tak opustit svou hudební alma mater mladistvých let, i když později působil na více místech jižních Čech. Proto se vždy do husineckého hudebního prostředí chrámového periodicky vracel alespoň krátce, aby sdílel s hudebníky a zpěváky své nové poznatky, vedl sbor při svátečních příležitostech i často řešil neshody či nedostatky, které se občas vyskytovaly.

Nejobtížnější to bylo zřejmě v roce 1917, kdy se věnuje jak rozvíjení práce hudební na škole vodňanské, tak i úkolům regenschoriho v městském chrámu a zároveň i zakládá rodinu. Jeho mladá nevěsta byla zkušenou klavíristkou a varhanicí, tedy skvělou pomocnicí v povolání. Snad i proto Pícha stále udržuje v periodických cestách pravidelné pracovní

Jaroslav Vrchlický
Jesličky mé báby

(Vánoční gobelín)

*V pozadí město východních zříš tvarů,
tot' baňatých a štíhlých věží směs
žhnou střechy v zlatém a stříbrném žáru,
pod nimi oblouků a štítů les;
do brány vjíždí zástup dromedárů,
za stádem mezků běží věrný pes
a jezdců tlum ve fantastickém kroji
s pestrými turbany se kolem rojí.*

*A dole pastýři se chutě ženou,
ten beránka, ten s ovocem koš nese,
ten tučným sýrem torbu naplněnou,
hle starci jak se bílá brada třese
tím pospěchem, tam hoch a muž se ženou,
kdo zdráv, kdo sotva o berličce hne se,
vše s dary chvátá chutě ku Betlemu,
kde starý chlív se tmí ve skalín lemu.*

*Tot' jesličky jsou v hlavních obrysech,
jak rokem každým v jizbě báby mojí
se podél čtyř zdí táhly, svěží mech
kol vroubilo je, výš čerstvý věnec chvojí
a pryskyřice a jehličí dech
táh' s vůní kadidla po pokoji,
a v předvečer, když rozžehly se svíce,
kdo na světě moh' št'astnější být více?
Juž měsíc napřed jaké těšení a práce!*

*Tu se domy lepívaly,
pak u stropu se sbilo lešení,
naň připjaly se blýskotavé skály,
a každým rokem rostlo nadšení,
vždy nové divy před dítětem stály,
tu mlýn, jenž pískem běžel, došky krytou
tam chatrč, viděli jste s eremitou.*

*Pak řemeslníci přišli a též divní
vojíní národů ze všech bran jeli. -
Ach, upomínko, prstem svým jen kývni,
at' vidím zas ten luzný obraz celý!
Ty pestré postavy tak primitivní,
tu do práce, tu do boje zas spěly,
tak zatáhlo se dole tenkou nití,
tu kovář bušil, tam švec začal šíti.*

*A o štědrý den teprv nastal ples,
kdy čekali jsme na půlnoční spolu,
pod sněhu loktuškou co spala ves
a chrámu okna žehla ve plápolu,
kdy venku ozvala se písní směs
a padla s plesem zvonů do hlaholu,
jenž zasněženou dálkou letěl k polím
přes pusté zahrady a k lesům holým.*

*Ó, tichá vísko, spící v hustém sněhu,
tys jak pochovaná báje mládí!
Ó, dětství, dýchej celou svoji něhu
mi do stran duše, jež se k písni ladí,
při vánočního stromku slavném žehu
at' necítím čas, divě kol jenž pádí,
at' štěstí mládí zřím zas v dětech svých
a slyším saní cinkot, zpěv a smích.*

(1888 Fresky a gobelíny)

kontakty jak se sborem chrámu husineckého, tak i s hospodářstvím a pohostinstvím své matky. Jak dokázal časově i pracovním sladit tak vyčerpávající rozmanité úkoly, to již dnes nevíme. Jedno je, myslím, ale jisté. Dnes hovoříme quasivědecky o time managementu. Chodíme na kurzy, píšeme statě... ono to ale není nic tak nového. Jak skloubit pracovní povinnosti, plánovat čas, stanovit priority, to bylo používáno předky již před 100 léty. Jen to ještě nemělo vědecké definice. V tom asi spočívá odpověď. Josef Pícha měl od mládí touhu shromážďovat a studovat staré české písně, kancionály, hudební a notové záznamy mší a zpěvů duchovních. Mezi jeho rozsáhlou sbírkou nacházíme i starý, velice poškozený utrakvistický kancionál ze 16. století v rukopisném záznamu. Jde o materiály z pozůstalosti českého vlasteneckého kněze, literáta, národopisce a archeologa Václava Krolmuse. Kancionál rovněž obsahoval osobní záznamy latinské i české, koledy, říkadla a pořekadla. Píchovi dosud žijící posluchači si jistě vzpomenou, jak jejich profesor o tomto kancionálu často hovořil. Nazýval jej kancionálem Krolmusovým a vždy připomínal bohoslovcům význam Krolmusových sbírek pro rozvoj českého duchovního zpěvu.

Kancionál obsahoval ručně vepsaný zlomek ve formě dvanáctitónového fragmentu, spolu se slovy: „Neboť Tvé jest království i moc...“ Tento fragment je jedinou zachovalou stopou původního husitského Otčenáše. Uvedená stopa se pak stala Píchovi inspirací pro jeho velebný hymnus modlitby Páně, hymnus dodnes zaznívající v chrámech ČČSH.

Poslyšme nyní vyprávění samotného Píchy, dochované v rodinné tradici, jak kdysi on sám vyprávěl:

„Tvůrčí práce mi vždy byla požehnáním a radostí. V ní jsem se zpřítomňoval. Ovšemže, práce není nikdy prostá překvapení, zvrátů, námahy, ba i trýzní. Hospodin mi dal radostnou příležitost, abych skrze námahu a oběti vykonal práci k Jeho cti a slávě. Tak tomu bylo i se vznikem Otčenáše v naší liturgii. Oněch 12 not mne trýznilo dnem i nocí. Jakpakže vlastně naši předkové kdysi vyzpívali oslavu velikosti Hospodinovy?

V jedné bezesné noci, noci modliteb i díkyvdání Pánu náhle se mi vynořil v mysli před očima živý, nezapomenutelný obraz z mého dětství. V městečku Husinci, kde jsem se narodil, mívali jsme městského pastýře jménem Omba. Pán mu neudělil velikého daru rozumu či moudrosti; tož Omba zůstal jen prostičkým městským pastýřem. V jiném směru však jej Hospodin obdaroval nebývale. Mocí zpěvu, zvučným a lahodným barytonem, jehož Omba užíval plně k Boží cti a chvále. Omba vodíval

městská procesí, ba i pohřby. Zpěv jeho rorátů byl nezapomenutelný. A při slavné půlnoční mši vánoční jeho hlas na kruchtě kostela vital narození Páně, až se stěny chrámu chvěly...

Omba odešel na věčnost krátce před vypuknutím první světové války. A hle: oné bezesné noci náhle se mi zjevuje Omba, náš husinecký pastýř, který již je dávno na pravdě Boží, jak svým mocným hlasem vyzpívává z poručení Pána Ježíše Krista volání k Otci nebeskému, modlitbu Páně. Inu, vstal jsem, probudil i svou choť, na malém přenosném harmoniu ústy, srdcem i duchem husitský Otčenáš zahrál a vyzpíval, Lidka přitom zaznamenala notaci. Tak tedy vznikl a do naší liturgie vstoupil později husitský Otčenáš.“

A na závěr, kdy poprvé zazněl ve shromáždění věřících? To bylo opět v Husinci, ke konci adventu, již v roce 1917. Cesty Píchovy do Husince k pravidelným repetitoriím chrámového sboru byly nejen plodné, ale i předurčené. Sbor chrámový, hudebníci i věřící postupně obohacovali bohoslužby prvky, jež prosazovala liturgická reforma, tedy českými duchovními písněmi, dochovanými texty mší českých buditelských kněží i dalšími národopisnými útvary. Sbor i hudebníci pilně cvičili a připravovali se horlivě na vyvrcholení činnosti sborové, slavné služby vánoční... Biskupský úřad zatím mlčel.

Až tu znenadání blesk udeřil. Jedné pozdní podzimní neděle předčítá farář z kazatelny list konzistoře se zákazem českobudějovického biskupa J. A. Hůlky provozovat v kostelích lidové zpěvy: „...činít“ to degradaci obřadů mešních v rozporu s kánónem římským...“

A takový zákaz dopálil měšťany husinecké, počínaje purkmistrem a radou konšelskou. Šumavští dřevorubci a soukeníci neměli daleko k ráznému činu.

Nedaleko městského chrámu se nachází kostelík sv. Cyrila a Metoděje s právem městským. Bohoslužby se v něm provozovaly pouze za mimořádných okolností. A tak konšelstvo rozhodlo, že slavné bohoslužby půlnoční se sborem a muzikanty budou se konat právě v kostelíku cyrilometodějském.

Na Štědrý večer se přeplněný kostelík rozzářil do vánoční tmy, zatímco hlavní chrám zel prázdnotou. Věřící za zpěvů trpělivě vyčkávali faráře. Tomu pak i s kaplanem nic posléze nezbyvalo, než se odebrat za věřícími, jsa si dobře vědom, jak bohatého benefícia se husineckému kostelu od města dostává... Tam v kostelíku cyrilometodějském tedy „poprvé“ zazněl husitský Otčenáš.

Slavomír Pícha

Přišel

Čím déle hledíme na svět, hledíme vlastně na sebe. A vidíme, že hřích nás všech je jeden. Nedokonalost. Nosíme v sobě mnohem více, než umíme ze sebe vydati a v sobě rozvinout. Nezdá se nám proto tak docela nemožné, že by se mohl jednou narodit Ten jeden velký člověk, který nebude trpěti už podivnou rozpolceností mezi tím, co by mělo být a co je, a že takto svobodný řekne: Já jsem cesta, pravda, život. Slavíme právě narození tohoto člověka. Jeho jistota a nekolísavost mezi zlem a dobrem zdála se světu a dosud zdá, zázrakem. A jak je vysoko nad námi v své krásné lidské podobě a jak jsme my dole v rokli svého neschopného člověčenství, říkáme mu Bůh. Jsme velmi blízko pravdě...

Máme k němu dobře značenou cestu. Patří do seznamu člověčenství stejně jako naše jména. Není toho tolik zapotřebí, abychom Mu věřili. Už pro to jedno, že se v Jeho cestě potkáme s těmi, které nejvíc milujeme. Ale to jedno, ta divná podmínka, vadí, abychom za ním šli. Že všechny musím milovat. I své nepřátele? Když to splním, praví Ježíš, dostane se i mému srdci najíst... On je. Ten jeden pro svět, v němž všichni si uvědomujeme sebe. On byl poslán k tomu, aby se stal mezinárodní řečí lidských srdcí. Spasitel se říká, ale já se bojím, že to slovo už zevšednělo a že už k ničemu nepobízí.

Bylo by to krásné, kdybychom o letošní oslavě Jeho narozenin podali znova závaznou přihlášku, že se hlásíme k Jeho plánu, jak máme jednat a žít. Myslím, že to už za nás v našem národě udělali docela závazně naši otcové před 500 lety, ale že my jsme na to už zapomněli...

B. L. (ČZ č. 52, 1936)

Milý dědo,

když mi bylo 16 let, zeptal jsem se tě jednou, co by sis přál k Vánocům. Řekl jsi, že by sis přál, aby každý den byly Vánoce. Já jsem myslel na stres, který bývá s přípravou Vánoc spojen. Ty jsi ale myslel na to, že o Vánocích máme výborné jídlo, krásnou hudbu, sedáme u krbu a vyprávíme si různé historky ze života nebo si nějaké vymyslíme. Mohli bychom každý den ozdobit vánoční stromeček jinak, aby si každý vyzkoušel svou představu o tom, jaká výzdoba je nejlepší. Každý den by byl dnem našeho nového setkání, u tebe nebo u nás. Bylo by to každý den - to bylo tvé přání. Já jsem na to odpověděl svým způsobem a dal jsem Ti jako svůj dárek obálku se 3 dárkovými poukazy s nadpisem „vánoční den“. Mohl sis vybrat, kdy to bude. Zatímco jiní lidé v létě grilovali, my jsme spolu pekli vánoční cukroví, zvonili jsme na zvonečky a zpívali koledy. Ty vánoční poukázky jsem Ti dával každoročně. I letos jsem je připravil, i když Ty jsi už na tom jiném břehu. Každá bolest a smutek se prý zahojí... ale já nevím, jde to moc pomalu. Moc mi chybíš. Nejvíce mne mrzí, že Tvoje vánoční poukázky by měly přijít do odpadkového koše... tak jsem ten nápad letos trochu inovoval: pod stromečkem bude obálka se 3 vánočními poukázkami a napísem: poukázka na setkání Pavlíka s dědou. Pavlík z toho letos ještě nebude mít rozum, je mu teprve půl roku. Až bude trochu starší, nastartujeme pokračování setkávání dědy - tedy nyní mne - s vnukem. Budu mu vypravovat příběhy z Tvého života a zkusím mu předat tolik lásky a takovou lásku, jakou jsi dával mně.

Tvůj Marek

Z němčiny přeložila a upravila Alena Naimanová

O maličkých a tradici obdarování

K Vánocům patří již tradičně obdarování dospělých, ale zejména maličkých bližních. O tom, že tato krásná tradice překvapivě není příliš dlouhá, se můžete dozvědět na výstavě „MILÝ JEŽÍŠKU, PŘEJI SI...“ v Národopisném muzeu Národního muzea.

Stejně jako dnes, i v dobách minulých si děti přály dostat pod vánoční stromeček hlavně hračky. Výstava představuje dřevěné malované hračky, panenky v lidových krojích či v městském oblečení, pokojíčky pro panenky, dřevěná zvířátka a další hračky. Vánoční výstavu doplňuje skříňkový betlém s drobnými figurkami, adventní kalendáře pro děti z minulého

i našeho století a vánoční ozdoby různých tvarů. Návštěvníci se také dozvědí, jak se na vesnici i ve městě děti oblékaly ke svátečnímu štědrovečernímu stolu. K vidění jsou dětské lidové kroje z Čech a Moravy či městský slavnostní oděv. Ačkoliv jsou dárky považovány za symbol Vánoc, vzájemné obdarování nepatří mezi staré zvyky. Pravidlem se dárky staly až v 19. století, kdy je děti dostávaly už v adventním čase od Mikuláše a dalších bytostí. Nadělovalo se však i do punčochy nebo do boty za oknem. Nejčastějším dárkem byla tzv. mikulášská zahrádka – drobné ovoce nabodnuté na dřívka zapíchaná do velkého jablka. Hračky byly dlouhou dobu vyráběny

pouze podomácku, později se rozvinula řemeslná výroba hraček. V 19. století u nás začala vznikat významná centra výroby klasických dřevěných hraček, jako byl Skašov, Krouna nebo dílny na Hlinecku, Domažlicku, Klatovsku, Příbramsku, Hořicku aj. Velmi oblíbené byly lidové dřevěné hračky představující různé lidské postavy, ptáčky, zvířata, kolébky, panenky, houpací koně, vozíky či miniatury předmětů každodenního života. Přelom 19. a 20. století se stal „zlatou érou“ hračkářského průmyslu. Tehdy vzniklo hnutí na podporu rukodělně vyráběných hraček, objevila se i snaha o umělecké ztvárnění hračky – vzniklo sdružení výtvarných umělců Artěl v Praze. Výstavu můžete zhlédnout v Letohrádku Kinských do konce ledna.

(Foto: Národní muzeum)

red

Babičkám a dědečkům

Mám tři vnučata. Bydlí daleko. Ta odrostlejší píšou Ježíškovi, dávají dopisy za okno v naději, že si to jejich rodiče přečtou. Tuhle se zeptaly své mámy (mé dcery): Jak to, že babička pořád věří na Ježíška, když už je přece dost stará?! Zdálo se, že hledají způsob, jak mně taktně „říct pravdu“. No, ano, babička věří v Ježíška. Protože ví, že ten vánoční Ježíšek v posledku vyroste ve velkého muže - Ježíše a bude učit lidi, že si mají dávat dárky a mít se rádi. Že dokonce dávání dárků je větší radost než je dostávat. A tak čekám, na co se zeptají o Velikonocích. Ukřižovaný a vzkříšený Kristus přece jen potřebuje, aby povyrostla... Hlavně, že se tážou!

Jana Šilerová

Až se dostaneš do proudu života, mezi víry a úskaliny...

Byl to zvyk jak ve mlýně, tak v myslivně i na Starém bělidle, že kdokoli přišel na Štědrý den a Boží hod, jíst a pít dostal do sytosti, a kdyby nikdo byl nepřišel, babička byla by šla hledat hosta na rozcestí. Jakou radost měla ale tenkrát, když znenadání přišel před Štědrým dnem syn Kašpar a bratrův syn z Olešnice. Celého půl dne radostí plakala a přes chvíli od pečení vánoček odběhovala do sednice, kde přichází mezi dětmi seděli, aby se na syna podívala, aby se bratrovce zeptala, co dělá ten neb ta v Olešnici, a dětem opakovala nejednou: „Jak tuhle vidíte strejčka, tak byl v tváři také váš dědeček, jenže vzrůst po něm nemá.“ Děti prohlížely strejčky se

všech stran a velice se jim líbili, zvláště to, že mile na každou jejich otázku odpovídali. – Každý rok chtěly se děti postit, aby viděly zlaté prasátko, ale nikdy k tomu nedošlo, vůle byla dobrá, ale tělo slabé. Na Štědrý den štědře podělen byl kdekd, i drůbež a dobytek dostaly vánočky, a po večeři vzala babička ode všeho, co k večeři bylo, po kousku, hodila polovičku do potoka, polovic zahrabala do sadu pod strom, aby voda čistá a zdravá zůstala a země úrodná byla, všecky pak drobtý sesbírající hodila „ohní“, aby „neškodil“. Za chlívem třásla Bětka bezem volajíc: „Třesu, třesu bez, pověz ty mi, pes, kde můj milý dnes;“ a v světnici slívala děvčata olovo a vosk

a děti spouštěly svíčky v ořechových skořepinách na vodu. Jan tajně postrkoval mísu, v níž voda byla, aby se hnula, a skořápky, představující loďky života, od kraje ku středu se houpaly; pak volal radostně: „Dívejte se, já se daleko, daleko dostanu do světa!“ – „Ach milý hochu, až se dostaneš do proudu života, mezi víry a úskaliny, až budou vlny loďkou tvého života smekkat, pak budeš vzpomínat toužebně na tichý přístav, z něhož jsi vyplul,“ řekla si tiše matka, rozkrajující jablko chlapcovo „na štěstí“ ve příční polovice. Jádra tvořila hvězdu, tři čisté paprsky, dva pak byly neúplné, od červa sežrané. Odložic je s povzdechem stranou, rozkrojila druhé pro Barunku, a vidouc opět hvězdu zatemnělou, povídala si: „Tedy ani jeden, ani druhý nebude úplně šťasten!“ Rozkrojila ještě

pro Vilímka i Adélku, a v těch byly zdravé hvězdičky o čtyřech paprscích. „Ty snad,“ myslila matka, a Adélka vytrhla ji z myšlení stěžujíc si právě, že její lodička nechce plout od kraje a svíčka že už dohořívá. – „Však moje také zhasíná a nepřišla daleko,“ pravil Vilím. Vtom trkl zase někdo do nádoby, voda se rychle rozhoupala a lodičky uprostřed plující se potopily. „Hečte, hečte, vy dříve umřete než my!“ zvolala Adélka s Vilímkem. – „Co je víc, jen když jsme byli daleko,“ odpověděla Barunka a Jan přisvědčil, matka ale smutně dívala se na ta zhaslá světla a předtucha zmocnila se její duše, není-li přece ta nevinná dětská

hra věštbou jich budoucnosti. – „Přinese nám Jezulátko něco?“ ptaly se děti babičky potajmo, když se začalo uklízet se stolu. – „To já nemohu vědět, uslyšíte, jestli zazvoní,“ řekla babička. Děti menší postavily se k oknu mínice, že Jezulátko musí jít okolo oken a že je uslyší. – „Což nevíte, že není Jezulátko vidět ani slyšet?“ pravila babička. „Jezulátko sedí v nebi na světlém trůnu a posílá dárky hodným dětem po andělech, kteří je přinášejí na zlatých oblacích. Neslyšíte nic než zvonků hraní.“ Děti se dívaly do oken, nábožně babičku poslouchající. Vtom kmitla okolo oken světlá zář a zvenku zazněl hlas zvonku. Děti se pjaly ruce, Adélka pak šeptala tiše: „Babičko, to světlo bylo Jezulátko, vidíte?“ Babička přisvědčila. Vtom také matka do dveří vcházela, oznamujíc dětem, že

v babiččině světnici Jezulátko jim nadělilo. To byl shon, to bylo radosti, když viděly osvětlený, okrášlený strom a pod ním krásných darů! Babička sice neznala ten způsob, mezi lidem se to nedělalo, ale líbil se jí; dlouho před Vánoce vždy už sama pamatovala na strom a dceři okrášlovat ho pomohla. „V Nise a v Kladsku panuje vesměs ten způsob; víš-li pak se pamatovat, Kašpare, byl jsi tenkrát, když jsme tam byli, už hodný hoch?“ pravila babička synovi, nechajíc děti těšit se s dary a usednouc vedle něho ke kamnům. – „Jak bych se nepamatoval; hezký to zvyk a dobře, Terezko, děláš, žes ho zavedla; budou to někdy dětem krásné

vzpomínky, až se octnou v trudech života. Na ten den si člověk dokonce v cizině nejraději vzpomíná, já to zkusil po kolik let, co jsem ve světě byl. Dost dobře jsem se mnohdy měl u mistra, ale vždy jsem si myslel: Kým bych seděl raději u matky a měl kaši s medem, buchtíčky s makovou odvárkou a brách se zelím, všecka ta dobrá jídla bych vám za to dal.“ „I vaše jídla,“ usmála se babička a přikývla hlavou; „ale ještě jsi zapomněl sušenou míchaninu (ovoce).“ – „To víte, o to jsem nehrubě dbal; v Dobrušce říkají tomu muzika. Na něco jiného jsem ale vzpomínával, co jsme všickni rádi poslouchávali.“ – „Však já vím,

co myslíš: pastýřskou koledu, to je zde také, počkej, uslyšíš to zanedlouho,“ pravila babička, a sotva to dořekla, ozvala se zvenčí u okna pastýřská trouba. Nejdřív odtroubil melodii pastýřské písně kolední, pak začal zpívat: „Vzhůru vstaňte, pastýřkové, hlasná novina, Spasitel se nám narodil v Betlemě v chlívě“ atd. – „Máš pravdu, Kašpare, kdybych neslyšela tu píseň, ani by mi Boží hod nepřicházel tak veselý,“ pravila babička, poslouchajíc s potěšením. Pak ale šla ven a naložila pastýřovi do mošny výsluhu. Na Štěpána šli chlapi na koledu do mlýna a do myslivny; kdyby nebyli přišli, panímáma byla by myslila, že na něj strop spadl, a sama by byla na Staré bělidlo přiběhla.

Božena Němcová: Babička,
Ilustrace: Adolf Kašpar

Vyhledávací řízení na pozici referenta/referentky Odboru ekumeny a vnějších vztahů Úřadu ústřední rady ČČSH

Církev československá husitská vyhlašuje vyhledávací řízení na pozici referenta/referentky Odboru ekumeny a vnějších vztahů ÚŘR ČČSH jako zástup za rodičovskou dovolenou.

Kvalifikační předpoklady:

- členství v ČČSH,
- dokončené min. SŠ vzdělání s maturitou, výhodou VŠ teologické vzdělání,
- plynná mluvená i písemná angličtina, výhodou je znalost dalšího jazyka,
- administrativní zdatnost, znalost MS Office (Word, Excel, Power point),
- přivítáme základní znalost administrace webových stránek (Wordpress).

Nabízíme:

- služební poměr na 1/2 úvazku (za rodičovskou dovolenou),
- práci v menším kolektivu v rámci Odboru ekumeny a vnějších vztahů a současně spolupráci v rámci celého Úřadu ÚR ČČSH,
- flexibilní podmínky pracovní doby.

Předpokládaný nástup od 1. března 2017. Žádost s životopisem zašlete do 20. 1. 2017 na adresu Církev československá husitská, personální oddělení, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6; nebo mailem na adresu: personalistika@ccsh.cz

Nabídka z Husova domu

Náboženská obec České Budějovice - Čtyři Dvory vydává nákladem 100 ks nástěnný kalendář na rok 2017 s básněmi Jiřího Wolky a ilustracemi Ivety Novákové. Cena 90 Kč za jeden exemplář (bez poštovného). V případě odběru tří a více kalendářů je poštovné zdarma.

Kontakt: tel. 773 175 347,

e-mail:

pruhovanetrico@centrum.cz
(kaf)

Vzpomínka na sestru Nepovimovou

Ve věku 88 let zemřela dne 23. listopadu sestra faráčka Věra Nepovimová. Sestra faráčka působila v náboženských obcích Jihlava, Praha-Žižkov, Rudná, Praha-Braník a Praha-Smíchov, kde sloužila bezmála 30 let. Rozloučení se zesnulou sestrou faráčkou se konalo v rodinném kruhu. Vzpomeňme na ni ve svých modlitbách.

red

Koncerty u sv. Mikuláše

- 26. 12. - 19 hodin
BACH, VIVALDI, MOZART, GOUNOD
Consortium Pragense Orchestra
Š. Heřmáňková - soprán
M. Laštovka - trubka
- 27. 12. - 19 hodin
SCHUBERT, GOUNOD, MOZART
Cancioneta Praga & piano
L. Jindřich - dirigent
- 28. 12. - 19 hodin
BACH, MICHNA
Prague Brass Ensemble
J. Kalfus - varhany
- 29. 12. - 19 hodin
BACH, VIVALDI, MOZART, DVOŘÁK
Vivaldi Orchestra Praga
V. Návrat - barokní housle
Y. Škvárová - mezzosoprán
- 30. 12. - 19 hodin
BACH, HÄNDEL, VIVALDI, MOZART
Concert for Organ and Orchestra
A. Bárta - varhany
Camerata Pragensis Orchestra
- 31. 12. - 17 hodin
BACH, VIVALDI, MOZART, GOUNOD
Consortium Pragense Orchestra
Š. Heřmáňková - soprán
M. Laštovka - trubka
- 1. 1. - 17 hodin
SCHUBERT, GOUNOD, MOZART
Cancioneta Praga & piano
L. Jindřich - dirigent

(Inzerce)

Pořady s náboženskou tematikou ve vysílání Českého rozhlasu	
ČRo Dvojka	
Jak to vidí 30 min. moderuje Zbyněk Černýk a Iveta Angelika (kava Podivná)	8.30–9.00 neděle
Kontakt Dvojky 30 min. moderuje Eva Hůlková	20.00–21.00 každou druhou středu
ČRo Vltava	
předpoledne	
Etická knihovna	6.35–08.55
Liturgický rok	7.00–07.35 Duchovní skladby s výkladem
Ranní slovo	7.35–08.00 o biblických textech
Duchovní hudba	8.00–08.00 hudební parafotografie
Bohoslužba	9.00–10.00
Varhanní hudba	10.00–10.30
pondělí–pátek	
Ranní úvaha	6.50–7.00 etika, morálka, víra
Bohoslužby o církevních svátcích.	
ČRo Plus	
Vertikála 30 min.	9.10–10.00 neděle
Hovory o víře 25 min.	20.35–21.00 neděle
Ranní, Dopolední a Odpolední Plus	Po–So nepravidelně přehledy ČVRF z náboženských oblastí
ČRo Radio Wave	
Hergotl 30 min.	18.00–19.00 neděle 4.00–5.00 středa repríza
REGIONÁLNÍ STANICE ČRo	
Všechny regionální stanice vyvíjejí	
Mezi nebem a zemí 56 min.	9.04–10.00 sobota muzika a víra s přílohou
Šalom alejchem 15 min.	19.45–20.00 neděle pořad o životě v českém i mezinárodním kontextu
www.rozhlas.cz	

NAZARET

středisko DMCCSH
Borovany

Cimbal Classic

Srdečně vás zveme na

TŘÍKRÁLOVÝ BENEFIČNÍ KONCERT PRO NAZARET

7. ledna 2017 v 18.⁰⁰ hodin

Divadlo J. K. Tyla – Třeboň

Partneři koncertu

Kamiň & Co.
VŠE PRO FARMU

deník

České Budějovice
Býhořská 101/104

Předprodej vstupenek: www.itrebon.cz nebo Nazaret Borovany

Vstupenky 250-280,-Kč (dětí a ZTP-P 125,-Kč) • Výtěžek koncertu zdvojnásobí Nadace Divoké husy • Výtěžek bude použit na rozšíření sociálně terapeutické dílny Nazaretu